

Pasientsikkerhet og ernæring

Det nasjonale pasientsikkerhetsprogrammet -
I trygge hender

Gry Kirsti Sirevåg, Kathrine Skjeldal og Hanne Juul

Ernæringsseminar SUS, 02.02.2017

Pasientsikkerhetsprogrammet

oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet

Et innsatsområde er et forbedringsområde med tiltak som kan redusere pasientskader og øke pasientsikkerheten

Riktig legemiddelbruk i sykehjem	Riktig legemiddelbruk i hj. tjenesten	Samstemming av legemiddellister	Forebygging av trykksår
Forebygging av fall i helseinstitusjoner	Underernæring	Tidlig oppdagelse av forverret tilstand	Tidlig oppdagelse av sepsis
Forebygging av urinveisinfeksjoner	Forebygging av infeksjon ved SVK	Behandling av hjerneslag	Trygg kirurgi
Forebygging av selvmord	Forebygging av overdosedødsfall	Overdosedødsfall etter fengsel	Ledelse av pasientsikkerhet

Aktuelt

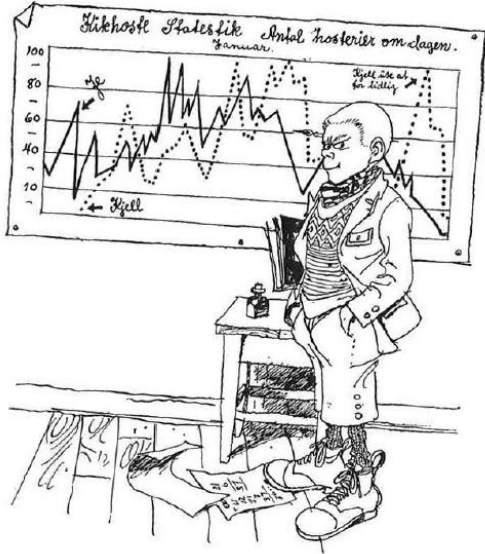
Noen prinsipper for tiltakene

- ✓ Kan gjennomføres ved alle norske sykehus, i sykehjem og hjemmetjeneste
- ✓ Treffer de fleste i risikogruppen
- ✓ Direkte rettet mot risikogruppen
- ✓ Gjennomføres innenfor eksisterende rammer og betingelser

Ekspertgruppens oppgave

- Valg av viktigste risikogruppe(r) for tiltakspakken
- Definere de 3-6 mest effektive tiltak for å fange opp, forebygge og behandle underernæring som pasientskade
- Definere hvordan man skal måle gjennomføring av tiltakene lokalt, enten ved prosess-og/eller resultatindikatorer.

Plot the dots!

Målinger

- Hva gir klinisk mening?
- Vil det hjelpe oss til å bli bedre?

**Vi skal gjøre det som er viktig
og måle det som er nyttig!**

Tiltakene – beste praksis

1. Risikovurdering
2. Individuell kartlegging
3. Individuell ernæringsplan
4. Overføring av informasjon

Pilotprosjektene

- Er tiltakene gjennomførbare i praksis?
- Hvordan gjennomføre tiltakene og målingene?
 - Hvem gjør hva når?
 - Er de overførbare til andre enheter?
- Vi skal *ikke* teste om tiltakene har effekt!

Tiltakene blir pilotert ved

Prosjektleder
Gry Kirsti Sirevåg

Prosjektleder
Kathrine Skjeldal

Prosjektleder
Hanne J. Juul

Om 4G Helse Stavanger

- Lungemedisinsk sengepost med 22 senger
- To hovedgrupper: Lungekreft og KOLS
 - Tuberkulose, alvorlige lungebetennelser, opplæring hjemmerespirator (ALS-pasienter, muskelsyke m.fl.)
- Gjennomsnittlig 29 innleggelser pr. uke og 4,5 liggedøgn
- 38 årsverk for sykepleiere og helsefagarbeidere fordelt på 61 ansatte (+ ekstravakter) + ca 12 leger + sekretær + postvert + klinisk ernæringsfysiolog som del av sitt ansvarsområde

Forbedringstavle

Onsdager kl 13:30 – 13:40

Tiltak 1: Risikovurdering

- NRS 2002 som del av «Trygg pleie» i EPJ
- Skal gjennomføres innen ett døgn
- Registreres på risikotavlen og gjennomgås daglig
- Måles ukentlig

Tiltak 2: Individuell kartlegging

Pasienter i risiko skal kartlegges

- Vurdere ernæringsstatus
- Beregne energibehov
- Registrere inntak og vurdere i forhold til behov
- Identifiser faktorer som påvirker matinntak og ernæringsstatus
- Veie pasienten hver 4. dag

Utfordringer

HVEM skal foreta beregning av energibehov og energiinntak?

HVOR skal det registreres (i den elektroniske kurven eller i sykepleiernes behandlingsplan?)

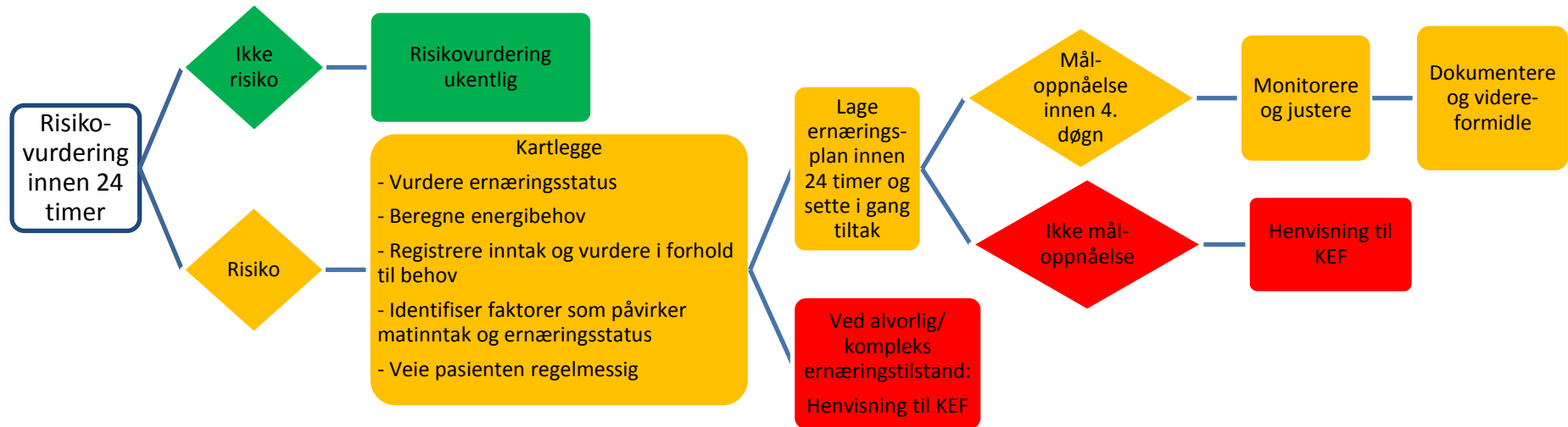
HVORDAN gjøre utregningene?

Tiltak:

- Undervisninger
- Bruke flytskjema

Utkast - Flytskjema risikovurdering og tiltak ved underernæring

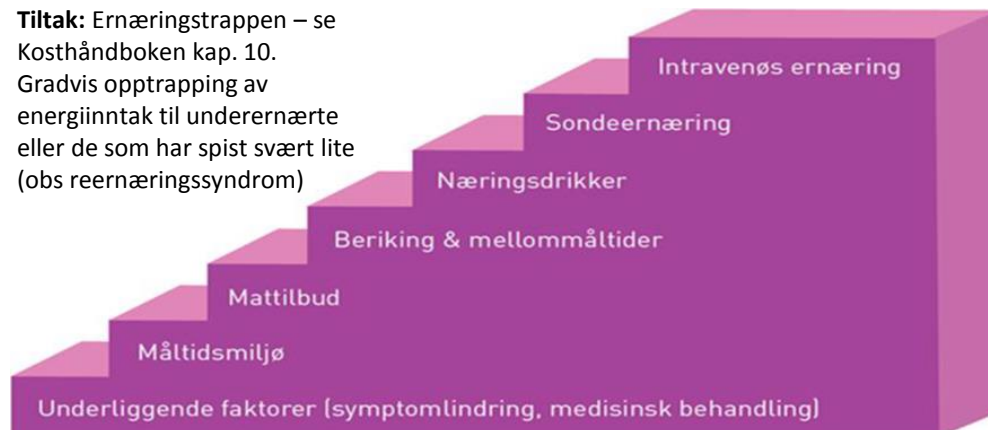
Helsefagarbeidere/ hjelpepleiere og sykepleiere 4G

Beregne energibehov: Se tabell og Kosthåndboken kap. 9. Ved alvorlig underernæring eller ved overvekt /fedme brukes annen beregning– henvising til KEF

Energi	
Sengeliggende	30 kcal/kg/døgn
Oppgående	35 kcal/kg/døgn
Oppbyggingsfase (vektoppgang)	40 kcal/kg/døgn
Beregningen ovenfor justeres hvis pasienten er	
Mager	Øk med 10 %
Alder 18-30 år	Øk med 10 %
Alder > 70 år	Reduser med 10 %
Overvektig	Reduser med 10 % eller bruk Mifflins formel (se Kosthåndboken s. 85)
Feber	Øk med opptil 10 % for hver grad forhøyet temperatur.

Tiltak: Ernæringstrappen – se Kosthåndboken kap. 10. Gradvis opptrapping av energiinntak til underernærte eller de som har spist svært lite (obs reernæringssyndrom)

Bilde av middagene med energi- og proteinmengde

Seibiff med løk, blomkålblanding,
kokte poteter og smør

580 kcal og 32 gram protein

Dagens middagsmeny – bilder i perm

Tavle med bilde av dagens middagsmenyer –
hel og halv porsjon beregnet på energi og protein

Tiltak 3: Gi tilstrekkelig ernæring/ Individuell ernæringsplan

- Alle pasienter i ernæringsmessig risiko skal ha ernæringsplan innen ett døgn
- Mal i sykepleiernes behandlingsplan
- Blir ikke alltid registrert i planen selv om tiltak er igangsatt
- Prosjektansvarlig spl gjennomgår planene jevnlig
- Sekretær sjekker planene daglig for å kunne gi ernæringsdiagnose
- Måles ukentlig

Smoothie-tralle

Tiltak 4: Overføring av informasjon

- Ofte mangelfullt
- Ernæringsdiagnosekoder brukes, men spesifiseres i for liten grad
- Notat fra klinisk ernæringsfysiolog har ikke alltid fulgt PLO-meldingene/
utskrivningsrapportene

Husk KEF-notat i PLO-meldingen

The image shows a screenshot of the Helse Stavanger Pulse website. The website has a blue header with the logo and navigation links: Enheter, Tjenester, Telefon, Ansattportal, Lederportal, Utbygging, Mitt område, and Min avdeling. A search bar is located in the top right corner. The main content area features a large banner for '13 idrettsgrener' (13 sports disciplines) for the HelseNM 2017 in Elverum, with the text 'Forhåndspåmelding nå!' (Pre-registration now!) and 'Bli med oss på tur :)' (Join us on a trip :)). Below the banner are sections for 'Nyheter' (News) and 'Kalender - skjer snart' (Calendar - happening soon). The 'Nyheter' section lists several items with dates: 'Alle møter: Helseministeren roste «Alle Møter»-programmet' (17.10.2016), 'Ny modell: Spesialistutdanning for leger del 1 - oppstart september 2017' (14.10.2016), 'Pumps & Pipes: Søk om midler til forprosjekt' (13.10.2016), 'Elektronisk kurve- og legemiddelhandtering: De første postene har startet' (12.10.2016), 'Sykehusstreiken: Streiken er avsluttet' (11.10.2016), and 'Nytt i elektronisk kurve (Maona): Legemidler'. The 'Kalender' section lists dates from 04.09.2016 to 20.10.2016 with corresponding events. On the right side, there are buttons for 'Beredskap' (Alert) and 'Meld ønsket hendelse' (Report incident), and a section for 'Driftsmeldinger HVIKT' (Operational reports HVIKT) with a list of incidents. A sticky note is placed in the foreground, partially covering the bottom of the website. The note is yellow and contains the text: 'OBS: Ved PLO- Helseopplysninger/ utskrivningsrapport, lim inn notat fra KEF (Hvis det er relevant)'. The note is positioned over the bottom part of the website's content area, specifically over the 'Nyheter' and 'Kalender' sections.

HELSE STAVANGER PULSEN

Søk i dette området

Enheter Tjenester Telefon Ansattportal Lederportal Utbygging Mitt område Min avdeling

Bli med oss på tur :)
13 idrettsgrener
Forhåndspåmelding nå! HelseNM 2017, Elverum

Beredskap
Meld ønsket hendelse

Driftsmeldinger HVIKT

Varsel om planlagt arbeid fra Norsk Helsenett 18. og 19. okt
Galileo HFO utilgjengelig tirsdag 18/10
Vedlikehold på Bypass systemer.
Ringelisten - problemer med ringefunksjonen
Sikkerhetsoppdatering av pcer i Helse Vest - oktober
DIPS HVN PROD - STANS i intern og ekstern meldingsutveksling mandag 17.10 kl.21-23
Nedetid på fellesområder og enkelte systemer
E-post, oppgradering av postbokser

Driftsmeldinger SUS

Nyheter

Alle møter: Helseministeren roste «Alle Møter»-programmet
17.10.2016

Ny modell: Spesialistutdanning for leger del 1 - oppstart september 2017
14.10.2016

Pumps & Pipes: Søk om midler til forprosjekt
13.10.2016

Elektronisk kurve- og legemiddelhandtering: De første postene har startet
12.10.2016

Sykehusstreiken: Streiken er avsluttet
11.10.2016

Nytt i elektronisk kurve (Maona): Legemidler

Kalender - skjer snart

04.09.2016
Gudstjenester i kirkesalen i Helse Vest 2016

15.09.2016
Grunnkurs i HMS for ledere

13.10.2016
Vaksinering mot sesonginfluensa

18.10.2016
Rusmiddelmisbruk og psykisk utviklingshemning

18.10.2016
Ansettelse - kurs

18.10.2016
Utvidet ledermøte

20.10.2016

Tema

Alle møter
Barn som pårørende
DIPS Arena
Fykning/asylsøker
Fredagsundervisning
Grønt sykehus
Hjem-jobb-hjem
HMS
KULE
Læringsnotater
Mobilt intensiv team
Pakkeforløp
Pasientsikkerhet
Prosjekt 2016

OBS:
Ved PLO- Helseopplysninger/ utskrivningsrapport, lim inn notat fra KEF
(Hvis det er relevant)

Erfaringer

- **De praktiske tiltakene** på sengeposten fungerer stort sett bra og følges opp
- **Tverrfaglig samarbeid** er avgjørende for å kunne gjøre godt ernæringsarbeid på en sengepost
- **De elektroniske løsningene** mangler rapporteringsmuligheter og vanskeliggjør tverrfaglig samarbeid (bl.a. tilgang til å lese hverandres diktater)
- **Målinger** er ressurskrevende, men nyttige for å hjelpe oss til å bli bedre

